

بررسی نقش گردشگری بر توسعه ی اقتصادی شهر زیارتی بادرود

سعیده کلانتری^۱، آمنه صدق آمیز حقیقی^۲^۱دانشگاه تهران / kalantari@ut.ac.ir^۲موسسه آموزش عالی نورطوبی Saeideh1987@yahoo.com

چکیده

۱- مقدمه

امروزه صنعت توریسم یکی از مهمترین بخشهای اقتصادی در بسیاری از کشورهای دنیا می باشد و توسعه ی آن در دستور کار بسیاری از دولتهاست. ایران نیز به دلیل داشتن مزیت های نسبی و طبیعی، تمدن باستانی و وجود آثار و ابنیه ی تاریخی و مذهبی از بستر مناسبی برای سرمایه گذاری در این صنعت برخوردار است. امروزه گردشگری به عنوان صنعتی بزرگ پدیده ای است که از تحرک بالایی در تغییرات اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و محیطی برخوردار است. پدیده ی گردشگری عامل تغییر دهنده ی فضا در مکان ها و زمان های شناخته شده و خاص است. گردشگری باعث ایجاد الگوهای فضایی خاص شده که یکی از این الگوها گردشگری شهری است. گردشگری شهری در کشورهای توسعه یافته پر درآمد ترین نوع جهانگردی محسوب می شود و این صنعت در شهرهای توریستی جهان تأثیرات مثبت و منفی انکار ناپذیری در زمینه های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و اکولوژیکی داشته است. (ژاله نصیری، ۱۳۹۰) گردشگری از مهمترین فعالیتهای انسان معاصر است که همراه با به وجود آوردن تغییراتی اساسی و تحولاتی بنیادی در اوضاع و شرایط اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، زیست محیطی زندگی انسان ها را دگرگون می سازد. گردشگری مجموع پدیده ها و ارتباطات ناشی از کنش متقابل میان گردشگران، سرمایه، دولتها و جوامع میزبان، دانشگاه ها و سازمان های غیر دولتی در فرایند جذب، حمل و نقل، پذیرایی و کنترل گردشگران و دیگر بازدید کنندگان است (weaver, ۲۰۰۰). گردشگری در چهارچوب الگوهای فضایی خاصی عمل می کند. یکی از این الگوهای فضایی گردشگری شهری است، نواحی شهری به علت آنکه جاذبه های تاریخی و فرهنگی بسیار دارند. غالباً مقاصد گردشگری مهمی محسوب می شوند، شهرها معمولاً جاذبه های متنوع و بزرگی شامل موزه ها، بناهای یادبود، سالنهای تئاتر، استادیومهای ورزشی، پارک ها، شهرسازی، مراکز خرید مناطقی با معماری تاریخی و مکانهایی مربوط به حوادث مهم یا افراد مشهور را دارا هستند که خود گردشگران بسیاری را جذب می کنند. (timothy, ۱۹۹۵) گردشگری در جهان کنونی صنعتی پاک و سومین پدیده اقتصادی پویا و رو به توسعه است که پس از صنایع نفت و خودروسازی گوی سبقت را از دیگر صنایع جهانی ربوده است. (غفاری، ۱۳۸۶) به گونه ای که برآورد جهانی

صنعت مسافرت و جهانگردی به عنوان بزرگترین و متنوع ترین صنعت در دنیا به حساب می آید، پدیده گردشگری که خود به صورت یک پدیده اجتماعی - فرهنگی مطرح است که به بزرگترین تحرک و جابجایی انسان ها اطلاق می شود، رشد روز افزون و شتابنده آن موجب شده که بسیاری از صاحب نظران قرن ۲۰ را قرن گردشگری بنامند، این صنعت بر حوزه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مانند مبادلات خارجی، درآمدها، اشتغال - قیمت ها - توزیع درآمدها، مهاجرت - تقسیم کار - آداب و رسوم و هنرها مؤثر است، شهر بادرود به عنوان یکی از شهرهای مذهبی جهان اسلام از برکت وجود پاک امامزاده آقاعلی عباس وشاهزاده محمد(ع) در مرکز و هسته اصلی آن هر ساله شاهد ورود خیل عظیم مشتاقان زیارت مرقد آن حضرت از اقصی نقاط کشور و جهان اسلام می باشد و این امر منجر به توسعه صنعت گردشگری و تأسیسات مربوط به آن رونق و توسعه شهری، کسب منافع اقتصادی و ... شده است، شهر بادرود علاوه بر جاذبه های مذهبی، توانهای گردشگری دیگری از جمله تاریخی، فرهنگی، طبیعی، تفریحی، تجاری، آموزشی و درمانی را داراست که خود باعث رونق گردشگری و طول مدت بیشتر اقامت گردشگران در این شهر شده است. در این مقاله به بررسی نقش گردشگری بر توسعه اقتصادی شهر زیارتی بادرود بصورت روش توصیفی - تحلیلی با استفاده از اطلاعات اسنادی (کتابخانه ای) و داده های آماری و تکمیل پرسشنامه، مصاحبه و مشاهدات میدانی صورت گرفته که تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزارهای EXCEL و SPSS و مدل همبستگی پیرسون و SWot صورت پذیرفته است که نتایج به دست آمده نشان می دهد که نقش و وجود اماکن متبرکه امامزاده آقا علی عباس وشاهزاده محمد در شهر بادرود بر ازیاد جذب گردشگران و افزایش درآمد اقتصادی مؤثر است.

واژگان کلیدی: گردشگری، گردشگری شهری، توسعه اقتصادی، شهر زیارتی، بادرود